

Ἡ ἀγία Παρασκευή, τῆς ὁποίας ἡ μνήμη τελεῖται τὴν 26ην Ἰουλίου ἐνθ' ἀν.: Παροιμ. *Κουτσοὶ στραβοὶ 'ς τὴν ἀγιά-Παρασκευή* (ὡς οἱ χωλοὶ καὶ τυφλοὶ ἀθρόοι τρέχουν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς θαυματουργοῦ ἀγίας Παρασκευῆς πρὸς θεραπείαν, οὕτω καὶ οἱ ἔχοντες ἀνάγκην τινὸς προστρέχουν ἀκαταπαύστως εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ τὸν παρακαλοῦν. Λέγεται συνήθως ὑπὸ τῶν ἐνοχλουμένων ἐκ τῶν συχῶν αἰτήσεων ἀνθρώπων, οὓς πολλάκις εὐηργέτησαν) Πελοπν. (Δημητσάν.)

Ποῦ ἀράζουν οἱ κουτσοί; | 'Σ τὴν ἀγιά-Παρασκευή (ἐπὶ τῶν ὀχληρῶν ξένων, οἱ ὅποιοι πάντοτε εἰς τὴν αὐτὴν οἰκίαν καταλύουν) Κεφαλλ. Συνών. παροιμ. *ὅπου τυφλὸς κι ὅπου κουτσὸς 'ς τὸν ἄι-Παντελέημονα!* Ἡ λ. πολλαχ. καὶ ὡς τοπων.

ἀγιά-Παρασκευούλλα ἡ, Σῦρ. (Ἐρμούπ.) ἀγιά-Παρασκευγγούλλα Χίος

Ἵποκορ. τοῦ ὄν. ἀγιά-Παρασκευή.

Ἡ ἀγία Παρασκευή ἐνθ' ἀν.: Ἄσμ.

Ἀγιά-Παρασκευούλλα μου, | γιάνε μου τὴν καρδούλλα μου Ἐρμούπ.

Ἀγιά-Παρασκευγγούλλα μου, ποῦ σοῦ 'φερνα τ' ἀσβέστι, βάλε τὸ ἐσὺ τὸ δέρι τσου νὰ μὲ καλοπαντρέψης Χίος.

ἀγιά-Παρθένος ἡ, πολλαχ. ἁγια-Παρθένος Κύθν. Σέριφ. Τήν. ἁε-Παρθένος Πόντ. ἁγια-Παρθένα Πελοπν. (Ὀλυμπ.)

Ἐκ παραθέσεως τοῦ ἐπιθ. ἀγία καὶ τοῦ ὄν. *Παρθένος*.

Ἡ Παναγία ἐνθ' ἀν.: Φρ. *Κάνει τὴν ἁγια-Παρθένα!* (ἐπὶ γυναικὸς συνήθως ὑποκρινομένης τὴν ἀγίαν, τὴν σεμνήν. Πβ. ἀγιά-Λιβυά) Ὀλυμπ. || Ἄσμ.

Τὸν ἐγένεσεν ἡ Παναγία, | τὸν ἐνέστεσεν ἁε-Παρθένος (δηλ. τὸν Χριστόν. Παρατηρητέον τὴν ἐπανάληψιν διὰ διαφόρου ὀνόματος *Παναγία* καὶ *ἁε-Παρθένος*) Πόντ.

ἀγιαποστολιάζω Ἀμοργ. Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ὄν. ἁγι-Ἀπόστολοι.

1) Ἐορτάζω τὴν ἐορτὴν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καταλύων τὴν νηστείαν Ἀμοργ.: *Θὰ σφάζω ἓνα κόκκορα ν' ἀγιαποστολιάσω.* Συνών. ἀγιαποστολίζω, πασκάζω.

2) Διαλύω κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων 29ην Ἰουνίου τὸν ποιμενικὸν πρὸς τυροκομίαν συνεταρισμὸν ἀποχωρίζων τὰ αἰγοπρόβατα τῆς κοινῆς ἀγέλης καὶ λαμβάνων τὴν ἀναλογούσαν ποσότητα τυροῦ Κρήτ. Συνών. *ξεκοιναζώ.*

ἀγιαποστολιάτικα τά, Κωνπλ. ἀγιαπουστολιάτικα Θράκ. (Μάδυτ.)

Ἐκ τοῦ ὄν. ἁγι-Ἀπόστολοι.

Σῦκα μεγάλα καὶ ἄγευστα ὀριμάζοντα τὸν μῆνα Ἰουνίου περὶ τὴν ἐορτὴν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων.

ἀγιαποστολίζω Κύθν.

Ἐκ τοῦ ὄν. ἁγι-Ἀπόστολοι. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. ἀγιθοδωρίζω.

Ἐορτάζω τὴν ἐορτὴν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων: *Θὰ πά ν' ἀγιαποστολίσωμε.* Συνών. ἀγιαποστολιάζω, πασκάζω.

ἁγι-Ἀπόστολοι οἱ, σύνθηθ. ἁγι-Ἀποστολ' Λέσβ. κ. ἄ. ἁοι-Ἀποστολ' Στερελλ. (Αἰτωλ.) ἁοι-Ἀποστολ' Ἡπ. (Ζαγόρ. κ. ἄ.) ἁι-Πόσιτουλονς ὁ, Μακεδ. (Βελβ.)

Ἐκ παραθέσεως τοῦ ἐπιθ. ἁγιος καὶ τοῦ ὄν. Ἀπόστολοι.

Οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι Πέτρος καὶ Παῦλος ἐορταζόμενοι τὴν 29ην Ἰουνίου ἢ οἱ δώδεκα Ἀπόστολοι, τῶν ὁποίων ἡ σύναξις ἐορτάζεται τὴν 30ην Ἰουνίου. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. πολλαχ.

ἀγιαράεντος ἐπίθ. Πόντ. (Σάντ. Χαλδ. κ. ἄ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *γιαραεντός <για-ραεύω.

Ἀχρηστος, ἀνωφελής: Ἀθροπος ἀγιαράεντος. Ζῶν ἀγιαράεντον.

***ἀγιαράντιστος** ἐπίθ. ἀγιαράδιστος Μεγίστ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *γιαραντιστός <*γιαραντίζω.

Ἀγιαράεντος, ὁ ἰδ.: Ἀγιαράδιστον προῖμαν. || Παροιμ.

Μὴν παίρνῃς τ' ἀγιαράδιστα γιὰ νὰ 'θῃς ὅσα μπρέπει

(δαπανῶν τις εἰς ὅσα δὲν πρέπει δὲν ἐπαρκεῖ εἰς ὅσα πρέπει. Πβ. ἀρχ. «δαπανώμενος ἐφ' ἃ μὴ δεῖ ὀλίγος ἔσει ἐφ' ἃ δεῖ»).

ἀγιαρί τό, ἀγιαρίν Κύπρ. Λυκ. (Λιβύσσ.) ἀγιαρί Θράκ. (Σηλυβρ.) Κρήτ. Μεγίστ. Νάξ. Χίος κ. ἄ. ἀγιαρ' Θράκ. (Κομοτ. Σαρεκκλ. Στέρν.) Ἰμβρ. Μακεδ. (Σέρρ.) Πόντ. (Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.)

Ἀραβοτουρκ. *ayar* = βαθμὸς καθαρότητος πολυτίμου μετάλλου, ἀκρίβεια βάρους νομίσματος, ἀκρίβεια ὥρας ὥρολογίου.

1) Ἀκριβὴς καὶ κανονικὴ λειτουργία μηχανήματος, οἷον τοῦ ὥρολογίου Θράκ. (Κομοτ.): *Χάλασι τ' ἀγιαρ' τοῦ ρουλουιού* β) Ἡ δι' ἀντιπαραβολῆς ἐξέλεγχις καὶ ὁ καθορισμὸς τῆς ἀκριβοῦς λειτουργίας μηχανήματος, οἷον ὥρολογίου καὶ σταθμοῦ Θράκ. (Κομοτ. Σαρεκκλ. Σηλυβρ.) Ἰμβρ. Κρήτ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Μακεδ. (Σέρρ.) Μεγίστ. Νάξ. Πόντ. (Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) Χίος κ. ἄ.: Φρ. *Κάνου τοῦ ρουλόι ἀγιαρ'* (κανονίζω τὴν ἀκρίβειαν τοῦ ὥρολογίου) Κομοτ. *Εὐτάω τὴν ὥραν ἀγιαρ'* (κάμνω τὸ ὥρολόγιον ἀγιαρί) Χαλδ. *Ἐκαμα τὸ καντάρι ἀγιαρί* (ἐκανόνισα τὴν ἀκρίβειαν τοῦ στατηρος) Χίος || Φρ. *Κάνει ἀγιαρί τὸ ροῦ του* (μεταφ. διανοεῖται τι) Κρήτ. 2) Δοχεῖον-ὠρισμένης χωρητικότητος χρησιμοποιούμενον εἰς φύλαξιν ποτοῦ οἰνοπνευματώδους (θὰ ἐσήμαινεν ἀρχικῶς μονάδα βάρους) Θράκ. (Στέρν.) 3) Ἡ χωρητικότης ἀγγείου Κύπρ.: *Τὸ ἀγιαρίν τοῦ βλαδθιού ἔν' ὀγκὸ ὀκ-κάδες* (βλαδθιού = φλασκιού).

***ἀγιαρντίζω** ἀγιαρνίζω Ἀθῆν. κ. ἄ. — Λεξ. Περίδ. Βυζ. Μ. Ἐγκυκλ. ἀγιαρνίν-νου Λυκ. (Λιβύσσ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *ayartmak*.

Ἀποπλανῶ, ἐξαπατῶ ἐνθ' ἀν.: *Μὴ μοῦ τὴν ἀγιαρνίζετε τὴν ἀγαπητικὴ μου* Μ. Ἐγκυκλ. Συνών. *ξελογιάζω.*

ἁγιασι ἡ, Πελοπν. (Ἀρκαδ. Βαμβακ. Καλάβρυτ. Κοσμ. κ. ἄ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγιάζω.

1) Ὁ δι' ἡγιασμένου ὕδατος ραντισμὸς, ὁ ἡγιασμὸς Πελοπν. (Ἀρκαδ.): *Ἡ ἡμέρα τῆς ἁγιασις. Ἡ ἁγιασι εἶναι*